

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 073 "Менеджмент"
за магістерською програмою професійного спрямування
"Менеджмент організацій"

на тему: «Формування конкурентних переваг підприємства на
заасадах ощадливого управління»

Виконавець:

студент факультету менеджменту, обліку та
інформаційних технологій
Петринська Є.В.

/підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., доцент
Карпенко Ю.В.

/підпис/

ВСТУП

Актуальність теми. Зовнішнє середовище підприємств на ринку вантажних автоперевезень є достатньо нестабільним. З одного боку, з'являються позитивні можливості, зокрема, триває процес перерозподілу вантажів із залізниці на автотранспорт. З іншого боку, зростаюча вартість палива, низька якість автомобільних доріг, підвищені вимоги споживачів створюють загрози для функціонування підприємств, вимагаючи від них активних дій, спрямованих на досягнення стійких конкурентних переваг. Отже, обрана тема дослідження є достатньо актуальною.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних аспектів формування конкурентних переваг підприємства та застосування отриманих знань для розробки та підтримки конкурентних переваг ТОВ "Далекс Агро". Для досягнення поставленої мети визначено наступні завдання:

- Розглянути основні наукові підходи до тлумачення сутності поняття "конкурентна перевага";
- Проаналізувати основні тенденції ринку вантажних автоперевезень України та встановити найбільш впливову конкурентну силу;
- Запропоновувати заходи щодо формування та підтримки конкурентних переваг підприємства ТОВ "Далекс Агро".

Об'єктом дослідження є підприємство, що надає послуги вантажного автомобільного транспорту ТОВ "Далекс Агро".

Предметом дослідження є процес формування конкурентних переваг підприємства.

Методи досліджень. Методи досліджень, використані в магістерській роботі, включають: метод групування (для систематизації визначень терміну «конкурентна перевага»); модель п'яти конкурентних сил М. Портера (для встановлення найбільш впливової конкурентної сили на ринку вантажних автоперевезень); метод попарних порівнянь (для встановлення значущості факторів конкурентоспроможності підприємства), методику фінансово-економічного аналізу (для аналізу фінансового стану підприємства), деревоподібну діаграму (для розробки попереднього плану заходів з підвищення конкурентоспроможності підприємства), карту потоку створення цінності (для опису етапів процесу логістичних послуг), метод Свира (для розробки оптимального маршруту перевезень).

Інформаційну базу дослідження складають дані фінансової документації ТОВ "Далекс Агро". Основні положення дослідження базуються на законодавчих актах України, критичному аналізі сучасних праць вітчизняних та зарубіжних авторів, зокрема статей, монографій, тез доповідей та інших наукових публікацій.

Наукова новизна:

удосконалено методичний підхід до надання логістичних послуг, описаний за допомогою карти потоку створення цінності та уточнений в частині розробки оптимального маршруту перевезень за допомогою методу Свира.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50

найменувань). Загальний обсяг роботи становить 86 сторінок. Основний зміст викладено на 80 сторінках. Робота містить 19 таблиць, 14 рисунків.

Практична значущість роботи полягає в удосконаленні процесу розробки маршрутів перевезень.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи опубліковано тези доповідей:

Петринська Є.В., Карпенко Ю.В. Дослідження джерел формування конкурентних переваг підприємства. *Актуальні проблеми менеджменту: теоретичні і практичні аспекти*: Матеріали п'ятої міжнар. наук.–практ. конф. Одеса: ОНЕУ, 2021. 227 с. (С. 167-171).

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні основи формування конкурентних переваг підприємства**» досліджується сутність поняття «конкурентна перевага», класифікаційні підходи до конкурентних переваг, а також інструменти ощадливого управління як способи формування конкурентних переваг.

У другому розділі «**Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища ТОВ «Далекс Агро»**» проаналізовано ринок вантажних автоперевезень України, вивчено фінансовий стан та проведено аналіз конкурентоспроможності ТОВ «Далекс Агро».

У третьому розділі «**Пропозиції щодо формування конкурентних переваг ТОВ "Далекс Агро"**» обґрунтовано заходи щодо формування конкурентних переваг, виконано їх обґрунтування та оцінено економічну доцільність. проекту відкриття автомобільного газозаправного пункту

ВИСНОВКИ

На підставі проведених досліджень в кваліфікаційній роботі нами було зроблено такі висновки:

1. На наш погляд, конкурентна перевага підприємства – це відмінність, унікальність властивість товару, послуги або операційної системи в цілому, що створює визначену перевагу підприємства над його конкурентами та надає йому можливість зайняти стійку конкурентну позицію на ринку на довготривалий період. Тобто наше визначення більшою мірою, співпадає з цілісно-компетентісним підходом.

2. За результатами проведеного дослідження ринку вантажних автоперевезень методом п'яти конкурентних сил М. Портера можна встановити, що найбільш впливовою конкурентною силою виступає сила діючих конкурентів. Відбувся перехід від спаду обсягів перевезень 2019-початку 2020 рр. до сьогоденного поступового нарощення обсягів послуг наряду із зростанням вимог клієнтів щодо якості послуг та додаткового сервісу. Йде гостра тарифна боротьба за вантажну базу. Це вимагає від підприємства заходів, спрямованих на підтримку власної конкурентної позиції.

3. За результатами оцінки конкурентоспроможності підприємства, вона є нижчою за двох конкурентів (ТОВ "Телк Ювіс" та ТОВ "Топтрак"), але вищою за ТОВ "Індустрія-Простор». Підприємство поступається конкурентам за новим автопарком, гнучким ціноутворенням, деяким – за наявністю власної інфраструктури, швидкістю виконання замовлень. Отже, виникає необхідність удосконалювати саме ці параметри та будувати на них конкурентні переваги підприємства.

На підставі виявлених слабких сторін діяльності підприємства та з урахуванням видів «відходів» / muda, бережливого управління, виявлених на ТОВ "Далекс Агро", нами запропоновано: оновити парк автомобілів підприємства та удосконалити планування маршрутів руху транспорту. Сформовані конкурентні переваги (оновлений автопарк та удосконалене планування маршрутів руху транспорту) дозволить не тільки прискорити виконання замовлень, але й уникнути перевантажу авто та надмірного використання ресурсів, врахувати якість дорожнього покриття, а також забезпечити більш повний ступінь використання вантажопідйомності транспорту. За результатами пропонованих заходів підприємства конкурентоспроможність ТОВ «Далекс Агро» збільшилася, що свідчить про укріплення його конкурентної позиції.

АНОТАЦІЯ

Петринської Є.В, «Формування конкурентних переваг підприємства на засадах ощадливого управління»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 073 "Менеджмент" за магістерською програмою «Менеджмент організацій»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2021 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – підприємство, що надає послуги вантажного автомобільного транспорту ТОВ "Далекс Агро".

У роботі розглядаються теоретичні основи формування конкурентних переваг, у т.ч. встановлено сутність поняття «конкурентна перевага». Проаналізовано ринок вантажних перевезень, виявлено конкурентну силу, яка має найбільшого впливу на ринку.

Запропоновано заходи щодо формування та підтримки конкурентних переваг підприємства ТОВ "Далекс Агро".

Ключові слова: конкурентна перевага, ощадливе управління, деревоподібна діаграма, карта потоку створення цінності, метод Свира

ANNOTATION

Petrynska E, «Formation of enterprise's competitive advantages on principles of lean management»,
thesis for Master degree

in specialty 073 «Management » under the program «Management of Organizations»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2021

The paper considers the theoretical foundations of the competitive advantages' formation. The essence of the concept of "competitive advantage" is established. The market of freight transportation is analyzed. It is found the force which has the greatest competitive influence in the market. It was proposed measures to form and maintain the competitive advantages of the company LLC "Dalex Agro".

Keywords: competitive advantage, lean management, tree diagram, value creation flow map, Svir method.